

Престъпленията на полската страна срещу германското цивилно население в Бромберг

На 13 септември 1934 г. пред Обществото на народите, Полша денонсира „закона за защита на малцинствата.” По този начин е отменен закона, спазването на който е бил наложен на полската държава по време на преговорите във Версай. Само че Полша и преди това не е спазвала разпоредбите на този закон. Въпреки сключването на споразумението от 26 януари 1934 г., тормозът над германското малцинство продължава. Изглежда, че дори се увеличава.

В продължение на двадесет години - от 1919 г. до началото на Германско-полската война през 1939 г., продължават репресиите, изгнанието и страданията на германското малцинство на полската територия, принадлежала до 1918 г. на Германия. Френският писател Пиер Валмигир в книгата си „А утре? Франция, Германия и Полша” много правилно описва състоянието на тогавашна Полша (немския превод на книгата е публикувана в Берлин през 1929 г.): „Знае ли Франция, че Полша не е доволна от 40% чужденци и чиято мания за величие и лудост довеждат до това, че да поискат да погълнат Силезия от Бойтен до Ополе, цяла Украйна, Данциг и Източна Прусия? Вилнюс - това е първата атака на тази националистическата треска. Пред мен са речите на полски държавници, полски вестници и книги. Никога преди в историята жаждата за чужда земя не е съпроводвана от подобна лудост. А народите, които са паднали под нейната окупация са подложени на тирания, обиди и изтощение”.

Полското правителство систематично и целенасочено извършва дейности, насочени срещу германското население: Основното оръжие е аграрната реформа, довела до това, че преди 1925 г. са отчуждени имотите на 92% от германските земевладелци и на освободените земи са настанявани поляци. Дори и след сключването на германско-полския договор, отчуждаването продължава и германците са почти лишени от възможността да придобиват поземлен имот. Така в периода 1919-1939 г. германските собственици на земя са загубили повече от 500 000 хектара. Отношението към германските бизнесмени също е много изобретателно. Немските атестати и сертификати просто не се признават и така германските кандидати са изключени от възможността за получаване на държавни и обществени поръчки. Германските занаятчии са уволнявани без никаква причина. Там, където поради липса на работа трябва да бъдат извършени съкращения, на първо място уволняват германските работници. В продължение на 10 години като управител в Катовице служи Грацински. По време на дейността му, 75% от германците и техните семейства в Източна Горна Силезия са лишени от всякакви средства за издръжка.

Засилва се и бойкотът срещу търговията и магазините, собственост на германци. Пикът достига през 1937 г., когато гражданите биват заплашвани със смърт, ако не следват призива - „Не купувайте нищо от германци и евреи.” Пред германските магазини дори поставят часови. В лексикона на Майер от 1925 г. в категория „германци в чужбина” пише: „Голяма част от германците се преселват в германския Райх. Само от Позен и Померания са повече от 1,25 милиона души, но също така и от други региони - особено от Горна Силезия”. Не е преувеличение това да бъде наречено предвестник на събитията, които настъпват след 1945 г.: - германците са подложени на планомерно изгонване от домовете си. С особена жестокост полската държава подхожда към

немското училищно образование - всичките международни гаранции и задължения на страните-победителки не са в състояние да осигурят прилагането на закона за защита на малцинствата. От 2 000 германски държавни училища през 1924 г. остават само една четвърт, а десетилетие по-късно - едва една десета. За да бъде това обосновано като липса на преподаватели, веднага след 1919 г. от страната са изгонени повечето от учителите.

Не по-добра е съдбата на германските църкви и техните служители в немските райони под полски контрол. Това важи особено за протестантска църква. По принцип поляците я смятат за обединение на „еретици“ и следователно пасторите са сред първите изгонени. Църковните служби се прекъсват и евангелистките гробища се подлагат на оскверняване. Обичайно явление са и издевателствата над немската преса. Вестник „Свободна преса“ от Лодз е забраняван общо около 10 пъти, като за да бъде разрешен отново трябва всеки път да сменя името си. Трябва да се спомене и излизания в Бромберг „Немски преглед“. В периода 1920 - 1939 г. срещу този вестник е образувано наказателно производство 872 пъти и 546 пъти вестникът е конфискуван. Редакторите са осъдени на общо 6 години затвор и глоби в размер на 62 000 злоти.

Отново и отново срещу германците избухват терористични актове. В източната част на Горна Силезия за 4 години след 1922 г., срещу германците и тяхната собственост са извършени около 40 покушения с експлозиви, като отговорните органи за наказателно преследване бездействат. Дори и тогава има изолирани случаи на убийства на германци – например само за това, че са пяли немски песни. Началото на 30-те години е белязано с нова вълна от терор. Полската западна асоциация за защита на търговските марки вече изисква „унищожаване“ на германците. Терорът (издевателства, изтезания и дори убийства) е упражняван от полските власти свободно и безнаказано, като в следващите години взема много хиляди жертви.

Предоставените на Полша английски гаранции от 1939 г. допринасят за извънредното увеличаване на ексцесиите срещу немците. Те стават първите жертви на военната политика на Бек, Халифакс и Рузвелт, която в крайна сметка води до смъртта на милиони хора в различни региони на света.

В Министерството на външните работи в Берлин постъпват огромно количество съобщения за ексцесии върху немското малцинство в Полша. До март 1939 г. са получени повече от 1 500 документални донесения, показващи потресаваща картина на жестокост и човешка безизходица. В периода от март до 31 август 1939 г. полските вестници и особено краковският „Куриер илюстриред“ съобщават за нарушения на границата от поляците, за нападенията върху германските гранични райони, както и че Хитлер не се осмелява да предприеме нищо против това.

В периода от март до 31 август 1939 г. има над 200 гранични нарушения от страна на полските военни, които са съпроводени с палежи, убийства и отвлечения на германски граждани. До август 1939 г. над 70 000 германци са избягали от полския терор в Третия райх. В германската „Бяла книга номер 2“ (сборник от документи) ясно са документирани полските злоупотреби от този род, както и резултатите от германските протести и предприетите действия. В документ № 396 има кратка записка за това: „Всеки път се оказва, че самите власти са инициатори на ликвидационния процес“. Варшава не предприема никакви действия, за да спрат кървавите безчинства

на полските полуофициални патриотични сдружения, на съвестта, на които лежат 5 000 убити германци.

”В средата на август 1939 г. в Райха са избягали 75 535 етнически немци. Малко преди и след избухването на войната в Полша са убити общо около 20 000 немци, 12 500 от които идентифицирани” (Серафим, Р.Маурах и Г. Волфрум: Източен Одер и Найсе, ХанOVER, 1949 г.). Тези хора са изтезавани, измъчвани, осакатявани и убивани без причина и без никаква присъда - просто защото са германци. Всички от тях падат жертва на умишлено убийство. Повечето от убийствата са извършвани от полски войници, полицаи и жандармеристи. Но също така и от цивилни граждани - сред тях са взелите участие в клането на гимназисти и ученици (Ян Ханс-Едгар: Крайморска страст, Прец, 1964 г.). Полският вестник „Куриер илюстрейтед” от 07.08.1939 г. умишлено провокира целия свят със своите доклади относно полските гранични нарушения и атаки, които се провеждат една седмица преди началото на войната. От 26.08 до 31.08.1939 г. за гранични инциденти провокирани като правило от полски войници докладват 18 главни митнически пункта и държавни полицейски управления на Райха (от Горна Силезия до Източна Прусия).

На 24.08.1939 г. два пътнически немски самолета, летящи над Балтийско море са свалени от полски батерии, базирани на полуостров Хел. На 25.08.1939 г. - след като се разбира за подписването на пакт между Хитлер и Сталин, Англия и Полша спешно сключват споразумение за взаимопомощ, с цел да се елиминира напълно всяка възможност за по-нататъшни преговори

На 29.08.1939 г., правителството на Райха отново заявява своята готовност за преговори и иска изпращане на полски парламентър. Само, че Варшава не отговаря. Полското правителство нарежда на посланика си в Берлин Липски да не приема никакви германски предложения. На 30.08.1939 г. Полша прекъсва железопътния трафик между Райха и Източна Прусия и обявява всеобща мобилизация. Германския консул в Краков е убит. На 31.08.1939 г. Полша взривява моста през р. Висла в Диршау и така блокира сухопътната комуникация с Източна Прусия. Според свидетелски показания дадени след края на войната, през последните две нощи преди 01.09.1939 г. поляците са подложили на обстрел с минохвъргачки и лека артилерия град Бойтен и голямата община Бобрека-Карфа в Горна Силезия.

Така през последните месеци и седмици преди избухването на войната Полша провокира Германия на обширен фронт. По това време Хитлер говори за „македонски условия” по границите. През последните месеци, седмици и дни преди началото на войната, правителството на Райха, чуждестранни държавни служители, политици, а също и папа Пий XII се опитват да спасят света. От всичките, най-малко усилия за разреждане на напрежението полага самата Полша. Създава се впечатлението, че Полша откровено се стреми към въоръжен сблъсък с Германия. За това свидетелстват многобройните изявления на полското политическо и военно ръководство.

Всеки път, когато Германия прави обнадеждаващи предложения за разрешаване на конфликта, Великобритания и Полша незабавно ги отхвърлят. Тъй като и двете страни се намират под ръководството на американския президент Рузвелт, искат да принудят германците към война. Огромните усилия на германското правителство, правещо всичко за предотвратяване на войната остават безплодни. В допълнение - когато на 31 март 1939 дава на Полша твърди едностранни гаранции, Англия

значително усложнява възможността за дипломатически успех в запазването на мира. На 29.08.1939 г. Хитлер отправя към Полша последното си предложение за мир („16 точки“). В конфискуваното вечерно издание на вестник „Daily Telegraph“ от 31.08., публикувало предложението на Хитлер с 16-те точки, шведският изследовател Свен Хедин пише: „Сред дипломатическите действия в съвременната история едва ли ще се намери документ, който по своята умереност, внимателно отношение и разбиране на нуждите на другата страна би могъл да се конкурира с предложението на Хитлер. Това, че Полша дори не си направи труда да потвърди получаването на това предложение, може да се обясни само в контекста на вече известните факти, при които тя се опира не само на европейските си приятели Англия и Франция, но преди всичко разчита на подкрепата на Съединените щати, в което Рузвелт чрез своя посланик във Варшава и Прага я е уверил“.

„Когато на 31.08.1939 г. в 18:30 полския посланик Липски, постоянно сновящ между Берлин, Лондон и Варшава и с нетърпение е очакван в Берлин най-накрая се появява в приемната на външния министър Рибентроп, последният го пита: „Имате ли пълномощия за преговори по германските предложения?“ След получаването на отрицателен отговор, Рибентроп прекъсва аудиенцията. Френският военен историк Фердинанд Микше пише по този повод: „Окончателното доказателство за нежеланието на Полша да преговаря с Германия е тайната телеграма на полския министър на външните работи до техния посланик в Берлин, която е разшифрована от германското разузнаване. Посланието съдържаща инструкциите: „при никакви обстоятелства не трябва да се пристъпва към делови преговори“. Ето и дословния текст: „Ако имперското правителство Ви направи устни или писмени предложения, трябва да обявите, че не разполагате с правомощия да приемате или да обсъждате тези предложения.“ В 21:15 на 31.08.1939 г. имперското германското радио съобщава съдържанието на немското предложение към Полша, със следния коментар: „И така - два дни фюрера и германското имперско правителството напразно чакаха пристигането на упълномощен полски посредник за преговори. При тези обстоятелства германското правителство приема, че неговите предложения отново бяха практически отхвърлени, въпреки че според него и във вида, в който са предадени на английското правителство са повече от лоялни, справедливи и осъществими“.

В своите многобройни предложения към Полша за започване на преговори в името на запазването на мира, имперското правителство е готово да се откаже от претенциите си към Южен Тирол, Елзас и Лотарингия, Ойпен-Малмеди, Северен Шлезвиг, окупираната от Югославия Долна Щирия, Позен, Западна Прусия и Западна Горна Силезия – територии, които до 1914 г. принадлежат на Германия и Австрия. Нито Ваймарското правителство, нито германската опозиция с Щауфенберг (днес се използва от политиките за техни цели) не са готови да приемат герmano-полската граница. Единствен диктаторът Хитлер е готов да отстъпи пред Полша по териториалния въпрос. Той иска само да върне град Данциг и да се установи екстериториална връзка с Източна Прусия (за да не продължават да се подлагат германските стоки на издевателския митнически контрол), отрязана от Райха с полския коридор.

Американският историк професор д-р Дейвид Хоган пише: „Водещият американски дипломат Уилям Булит също беше много зарадван от политическия обрат на Англия от март 1939 г. Той знаеше, че президентът Рузвелт ще е доволен от всеки претекст за избухване на война в Европа. Поради това, на 17 март от Париж изпрати

писмо, в което триумфално съобщава за невъзможността да се потушат европейските разпри по мирен път... На 19 март 1939 г. Юлиус Лукашевич и Уилям Булит увериха полския външен министър Бек в готовността на президента Рузвелт да направи всичко по силите си, за да сблъска Англия и Франция с Германия... След края на Втората световна война британският външен министър Халифакс открито призна, че военния съюз с Полша в тогавашната ситуация е бил въпрос на абсолютна необходимост с цел да бъде разпалена германско-британска война...” (Дейвид Хоган: Принудителната война, Тюбинген, 1964, глава 12).

Ето така - цинично и коварно лорд Халифакс, а зад гърба му и Рузвелт „отприщват” Втората световна война. При това изобщо не мислят за бъдещите жертви, тъй като можеше да се очаква, че Германия ще бъде победена, а след това - точно както през 1918 г., ще бъде възможно върху нея да се прехвърли изцяло отговорността за тази голяма война. Поради това трябва да се приведе един откъс от пътеписите на известен политик, направени по време на престоя му в Германия през 1936 година. Той обективно оценява тогавашната Германия, не подозирайки какво военните ни противници - преди и след 1945 г., ще направят с тази страна.

Бившият британски премиер Лойд Джордж в интервю за вестник „Daily Express”, казва: „Току-що се върнах от пътуване в Германия. Видях знаменития германски Фюрер и някои от големите промени, които той е осъществил. Каквото и да казват за методите му, а те определено не са методите на парламентарната държава - няма никакво съмнение, че е направил чудесен преврат в мисленето на германския народ. За първи път след края на войната в страната цари всеобщо чувство на безопасност. Хората са станали по-весели. В цялата страна се разпространява настроението на всеобщо веселие. Това е повече от щастлива Германия... И това е чудо е извършено от един човек. Хитлер освободи страната си от страха от повторение на периода на отчаяние и унижение, при което стана неоспорим авторитет в днешна Германия. И това не е толкова преклонение пред националния лидер, колкото почитание на народен герой, който е извел страната си от състоянието на пълно отчаяние и унижение. Той е германският Джордж Вашингтон - човекът, върнал на страната си независимостта от всякакви потисници.” Норвежкият носител на Нобелова награда за литература Кнут Хамсун е пише във вестник „Афтенпостен” от 7 май 1945 г.: „Хитлер бе реформаторска фигура от най-висок ранг, но съдбата пожела той да действа в условията на безпрецедентно насилие, жертва на което накрая падна и самия той”.

Има и други изказвания - например на Рузвелт и Чърчил. В олимпийската 1936 г. Чърчил казва: „Дали иска или не, ние ще докараме война на Хитлер.” През 1937 г. Чърчил казва на министър Рибентроп: „Когато Германия стане прекалено силна, ние отново ще я унищожим!”. Още през 1934 г., говорейки пред Конгреса на САЩ Рузвелт заявява: „Война с Германия ще има... Всичко е внимателно планирано”. Лорд Халифакс: „Напълно сме решени да хвърлим върху Хитлер цялата отговорност за заговор срещу света” (д-р Хоган: Принудителната война, Тюбинген, 1964).

На 19 юли 1940 г. в Райхстага Хитлер казва: „На мен и сега ми е тъжно, че въпреки опитите ми не бях в състояние да установя приятелски отношения с Великобритания, което според мен би било щастие и за двата народа.” След обявяването на всеобща мобилизация и отхвърлянето на щедрите германски предложения става ясно, че Полша се нуждае от война, а не от мир”. На 31 август 1939

г. в 21:30, Хитлер подписва заповед № 1: На разсъмване на следващия ден - в 5:45 германската войска започва нападение срещу Полша. На 1 септември Хитлер обявява пред Райхстага: „Реших да говоря с поляците на същия език, на който те говорят с нас...”

Раздорът е последица от несправедливост, а не на война, но мирът започва само с възстановяването на справедливостта. Разбира се, може да се каже, че въпреки всички мръсни трикове от полска страна, Германия все още не е трябвало да позволява да бъде провокирана. Само че виновен е винаги този, който извършва несправедливостта, а не този, който не може или не иска повече да търпи. В самото начало на започналата на 1 септември 1939 г. война, само след няколко часа, чрез съветника на Посолството на Германия в Лондон д-р Фриц Хесен е предадено първото мирно предложение на имперското правителство.

На 3 септември 1939 г. под натиска на САЩ Великобритания и Франция обявяват война на Германия, с цел да я унищожат отново. При това никой не се смущава от факта, че германците на практика се защитават от ужасния полски терор и сеещия раздори Версайски договор, както и от факта, че разпространяват германско-полската война по целия свят.

Хари Барнс - американски професор по история пише през 1961: „Крайната отговорност за началото на германско-полската война е на Полша и Англия. Последната също така е отговорна и за ескалирането на конфликта в Европейска война... Той (Хитлер) от своя страна предложи на Полша максимално възможни отстъпки - такива, каквито не би направило нито едно правителство на Ваймарската република, а именно - да се гарантира неприкосновеността на установената с Договора от Версай полска граница. В действителност през 1938-39 г. не Англия, а Германия предложи на Полша добросъвестна гаранция”.

Известният в цял свят британски военен историк Лидъл Харт на 3 септември 1949 пише в списание «Picture Post»: «Хитлер искаше всичко друго, но не и война.... След войната в ръцете ни попаднаха много германски архиви и придобихме точна представа за общия страх, преобладаващ във водещите германски кръгове преди войната.... Внезапният политически обрат на Англия направи войната неизбежна”.

През септември 1939 г. Съветския съюз също вкарва своите войски в Полша, но Великобритания и Франция не му обявяват война. Това доказва, че за съюзниците е важна не Полша, която те не се поколебават да принесат в жертва, а Германия - за унищожаването на която е започнала тази война. След края на 18-дневната германско-полска война във Варшава се провежда парад на победата. Но в Париж (1940) Хитлер забранява такъв парад. Според неговите думи - не иска да обижда врага. Когато отива в Данциг, за да се формализира връщането на стария немски град, Данциг буквално е удавен в море от цветя. Радостта на народа, най-сетне освободен от полския гнет няма граници. На следващия ден - 6 октомври, Хитлер изнася реч пред Райхстага, която става известна като предложение за мир към Англия и Франция. Обръщението си завършва с думите: „Не съм предявявал претенции по отношение на Франция. Напротив - аз изразих желание двете нации с богато историческо минало винаги да се откажем от вражди и най-накрая да намерим път един към друг. Направих всичко, за да изкореня от германския народ мисълта за непрекъснатата заклетата вражда и на мястото и да посея семената на уважение към големите постижения на френския народ и

неговата история... Не по-малко усилия хвърлих и по отношение на германско-британското приятелство. Чувствах това като целта на живота си - да сближа двата народа не само на разумно, но и на емоционално ниво... Не, тази война на Запад няма да реши проблемите на никого, освен че ще поправи подкопаното финансово състояние на някои военни индустриалци и собственици на вестници, както и на още някои международни бизнесмени, печелещи от войната. Мисля, че няма нито един отговорен европейски държавник, който дълбоко в себе си да не желае щастие на народа си. Сега, нека вземат думата лидерите на онези народи, които споделят моята гледна точка. А тези, които виждат във войната най-доброто решение - нека отхвърлят протегнатата ми ръка”.

Ако Хитлер беше просто един луд глупак, за неговото отстраняване не би потрябвала смъртта на 50 милиона души и да се докарат беди на още много. И още нещо - ако съюзниците са вярвали, че с него не може да се преговаря, те вероятно най-малко биха се опитали да оправдаят поведението си, за да си осигурят алиби. Но не - те са се страхували, че толкова трудно предизвиканата от тях втора изстребителна война може да свърши, без да се разруши Германия. Отговорността за всички разрушения и ужасите на войната носи този, който е отхвърлил мирните предложения. Изглежда, че на водещите политици на западните демокрации им е било безразлично, че всеки ден страдат милиони хора, а хиляди загиват. След края на войната в Потсдам Чърчил дори заявява, че по всяко време е могъл да сключи мир с Хитлер. Западните сили не се стремят да елиминират лично Хитлер или неговата система - за тях е важно да се унищожи икономическата и политическата мощ на германския народ. Те просто се борят срещу една силна и демократична Германия. Ето защо германската съпротива срещу Хитлер напразно търси подкрепа в Англия. Полша изиграва ролята на Юда, вкарвайки Германия в голяма, разрушителна война. Тя не само е виновна за всички беди, които ѝ донася Втората световна война, но също така споделя вината за цялата мъка и разрушения, стоварили се по този начин върху Германия. Със своя неприкрит терор Полша принуди Германия да се защитава (1939), като по този начин и по желание на Чърчил, Рузвелт и Сталин е вкарана в голяма война. Това е направено с цел, след това да е състояние да завземе от Германия големи парчета германски територии. Още през 1938 г. полският външен министър Бек казва на К. Я. Буркхарт: „Това е игра, в която Полша очаква да получи най-голяма печалба”. Варшавският „Послание” от 20.08.1939 г. пише: „В бъдещата война ще се пролят такива реки от немска кръв, каквито светът не е виждал от създаването си.”

Публикувано в списание «Ost-West-Panorama» №8, 2011. - откъс от книгата на Йоахим Ноливайка (Nolywaika, Joachim) - „*Тридесетгодишната война на 20 век и нейните последствия за Германия*” (Der Dreißigjährige Krieg des 20. Jahrhunderts - und seine Folgen für Deutschland)

(превод от руски:bo_alexandrov@yahoo.com)